

Leader Höga Kusten

*Leaders roll som regional utvecklingsaktör
och i företagsfrämjande systemet*

Leaderområden i Västernorrland

Leader Höga Kusten (Härnösands, Kramfors, Sollefteå, Örnsköldsvik)

Leader Mittland Plus (Timrå, Sundsvall, Ånge, Bräcke)

Stöd söks för att bidra till genomförandet av de olika leaderområdenas strategier genom Leadermetoden – som bygger på samarbete mellan sektorerna, lokala initiativ och lokala förutsättningar.

Programmet finansieras av EU – staten och med 33% regional - av kommuner och region

Stöd kan ges på 40% - 100%

De NYA programmen ska vara igång och sökbara från 2023

Vilka är Leader Höga Kusten?

Och vad gör vi?

Vi...

... är en ideell organisation som arbetar med landsbygdsutveckling i Höga Kustens kommuner.

... stöttar projekt som sker i samarbete mellan näringslivet, ideella och offentliga parter.

... har bred kunskap om finansiering och stöd till utvecklingsidéer i Västernorrland och nationellt.

... hjälper er vidare med er idé!

Lokalt ledd utveckling

LEADER

HÖGA KUSTEN

Vi finansieras av EU:s struktur- och investeringsfonder, Region Västernorrland samt Sollefteå, Kramfors, Härnösand och Örnsköldsviks kommuner

STYRELSENS REPRESENTATION

HÄRNÖSAND

- **KOMMUNEN – TJÄNSTEPERSON - Näringsliv**
- **PARAPLYORGANISATION
FÖRETAGSORGANISATIONER (HNEF)**
- **LANDSBYGDSRÅDET (IDEELL)**

KRAMFORS

- **KOMMUNEN – TJÄNSTEPERSON - Tillväxt**
- **KVINNLIG FÖRETAGSFÖRENING (FURTURA)**
- **LANDSBYGDSRÅDET (IDEELL)**

SOLLEFTEÅ

- **KOMMUNEN – TJÄNSTEPERSON**
- **NÄRINGSLIVSRÅD**
- **LANDSBYGDSRÅDET (IDEELL)**

ÖRNSKÖLDSVIK

- **KOMMUNEN – TJÄNSTEPERSON - Näringsliv**
- **HIGH COAST CREATIVE**
- **BYGDERÅDET (IDEELL)**

ÖVERGRIPANDE:

**LRF VÄSTERNORRLAND (NÄRINGSLIV) – RF/SISU VÄSTERNORRLAND (IDEELL) – HK TURISM (NÄRINGSLIV)
REGIONEN - TJÄNSTEPERSON REG.UTV (OFFENTLIG) – HK DEST (OFFENTLIG) – FÖRETAGARNA VÄSTERNORRLAND
(NÄRINGSLIV)**

Innovation – nytänkande – ej ordinarie verksamhet

Det kan t ex handla om nya sätt att lösa problem, en ny produkt, en ny metod eller en ny process. Stöd från leader ges inte till ordinarie verksamhet.

Hållbarhet

Leaderprojekt ska vara hållbara dvs skapa värden eller verksamhet som finns kvar även efter projektidens slut.

Partnerskap

Trepartnerskap - den ideella, den privata och den offentliga sektorn samarbetar för att skapa utveckling.

Samarbete

Gynnar fler än bara den egna organisationen. Gärna vara gränsöverskridande och sträcka sig över olika branscher, kommuner, samhällssektorer och t o m länder.

Underifrånperspektiv

Underifrånperspektiv betyder att de som berörs av ett projekt också är de som efterfrågar det. Projektmedlen gör nytta och skapar resultat i det område där effekter önskas

GRUNDSTYRKOR

VISAR PÅ UTVECKLINGSVÄGAR

"Närhet", erfarenhet och kompetens ger en helhetsbild över utvecklingsvägar i landsbygden. Entreprenöriell guidning till möjligheter

FRÄMJAR PARTNERSKAP

Som bidrar till en hållbar och långsiktig samhällsutveckling & främjar entreprenörskap.

Leader-modellen/trepartnerskap - förankrad i EU

UTÖKAR VARUMÄRKET HÖGA KUSTEN

Leader utökar varumärket Höga Kusten till att också omfatta landsbygds- och samhällsutveckling.

LEADER-LEDARSKAP

- Finnas till hands, bolla
- Tydlighet & fokus/prioriteringar
- Tillitsbaserat
- Driva (gå bakom) & ta fram styrkorna
- Göda drivkrafterna
- Gå från ord till handling

VAD GÖR ETT UTVECKLINGSKONTOR?

- *Samverkar*
- *Har ett brett nätverk*
- *Är en aktiv part i det regionala utvecklingsarbetet*
- *Förverkligar utveckling genom helhetsbild över utvecklingsvägar*
- *Coachar*
- *Kombinerar främjande systemet*
- *Jobbar strategiskt, skapar fokus*
- *Bidrar med kompetens till andra*
- *Stöttar konkret*

**PÅGÅENDE ARBETE/
VILKA STÖD FINNS NU**

Ny strategi – Höga Kusten

Mål

- Stärka Höga Kusten som attraktiv plats
- Främja omställningen till ett hållbart Höga Kusten
- Förbättrad inkludering och mångfald i Höga Kusten

Stöds söks inom ett av tre **insatsområden** som ska bidra till målen

- Hållbar näringslivsutveckling
- Attraktiva platser
- Ett engagerat och inkluderande civillsamhälle

Innovationer genom samhällsentreprenörskap

Samverkanskapacitet hos lokala grupper behöver stötts för att utveckla möjligheten till innovation i landsbygder

Samhällsentreprenörernas viktigaste verktyg:

...se en situation med nya ögon, att kunna forma en berättelse om en lösning, bygga strategiskt viktiga relationer med nyckelaktörer

* SLU – Institutionen för stad och land, 2022

Leaders viktigaste roller

- *att bygga samverkanskapacitet*
- *att främja trepartnerskap och relationsbyggande*
- *Våga vara en finansiär när andra företagsfrämjare inte vågar satsa*
- *Dela upp idéer*
- *Skapa tydlighet och förståelse om upplevda behov och visa möjligheter/vägar/skapa drivkraft*
- *Kombinera främjandesystemet*
- *Skapa en känsla av "kraft" som bidrar till förändrade attityder till både platsen och identitet*
- *Kommunikationsstrategi och fokus*

Utvecklingscoaching för aktiva bygder

Coaching och stöttning för idé till genomförande.
Tre kostnadsfria arbetsstugor
– fysiskt eller digitalt.

Kan vara samverkan för geografiska områden *eller*
temabaserade grupper

Krav:

- Samverkan inom bygden/temat: Minst tre aktörer som vill utveckla ert område/tema, i minst två olika sektorer
- Påbörjad idé och beskrivning av utvecklingsbehovet.
- Genomföra alla tre arbetsstugor

ARBETSSTUGA 1:

Konkretisera er idé, inventera behov av stöd och skapa en handlingsplan med ansvarsfördelning. Hur arbetar vi med Agenda 2030 i praktiken? Leader Höga Kusten tar vid behov med kompetens och aktörer från vårt nätverk som kan passa er idé.

ARBETSSTUGA 2:

Möjlighet att bjuda in fler aktörer från området/temat. Kartläggning av finansieringsbehov, Leader bidrar med kunskap både inom stödsystemet och alternativa lösningar (ex. crowdfunding). Stöttning i att påbörja t.ex. projektskrivning. Leader Höga Kusten tar vid behov med kompetens och inspiration från vårt nätverk.

ARBETSSTUGA 3:

Inför genomförandet – “stå på egna ben”. Aktiviteter efter behov och handlingsplan.

Intresserad av erbjudandet?

<https://forms.office.com/r/V5fPtg38pU>

Smarta landsbygder Höga Kusten

Syfte:

Förbättra förutsättningarna för samhällsentreprenörer i landsbygder och att bidra till att bärkraftiga organisationer, företag, samarbeten och platser utvecklas.

Genom

- Landsbygdsutvecklings hubbar (mobila)
- Processtöd och rätt väg in för att mobilisera landsbygdsutveckling och projekt i Höga Kusten med fokus samhällsentreprenörskap – 3 parts samverkan
- Projektskrivningstjänst, finansieringshjälp, innovationsutveckling och omvärldsbevakning

TRE BEN:

Smart samverkan i främjande systemen

Aktiva bygder; för ökad innovationsnivån och förbättrat entreprenörsklimat genom samverkan lokalt och stöttning regionalt..

Landsbyggare; förståelse för landsbygders förutsättningar och möjligheter. Ökad stolthet och att Höga Kusten och Västernorrland blir en plats som fler människor väljer för att bo, leva och verka.

FÖRSTUDIESTÖD

Har er organisation en idé som ni vill utreda förutsättningarna för? Nu kan ni söka Leader Höga Kustens populära förstudiestöd! Förstudien ska utreda förutsättningar för en satsning eller ett projekt som bidrar till hållbara landsbygder i Höga Kusten. **Stöd upp till 60 000 kr. Fördelas löpande.**

Olivia Karlsson

Projekt:

Kapitalförsörjning Höga Kusten

Undersöka kapitalbehovet och alternativa finansieringsmodeller

Bygga en landsbygdersamverkansstruktur kring nya och hållbara kapitalförsörjningslösningar

Arbeta med Crowdfunding eller gräsrotsfinansiering, där många mindre summor kan skapa en större investering

BO LEVA VERKA HÖGA KUSTEN IDÉCHECK: COWORK & INFLYTT

Idécheckar för idéer som gör bygder ännu mer attraktiva för fler att bo, leva och verka i.

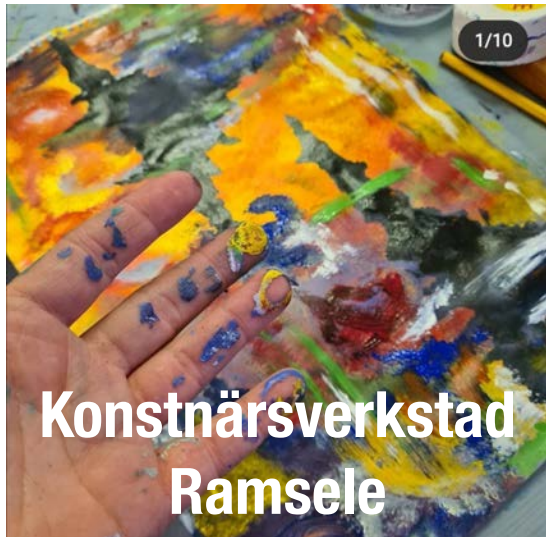
Idécheckarna kan sökas i ett av två insatsområden: 1) Ökad inflyttning eller 2) Cowork/distansarbetsplatser

Stöd upp till 20 000 kr. Fördelas löpande.

UNGDOMSCHECKAR

20 000 kr

ADVISORY BOARD HÖGA KUSTEN

VI BEHÖVER DIG TILL ETT VIKTIGT UPPDRAG!

Vi på Leader Höga Kusten vill fortsätta arbeta tillsammans med unga för att Höga Kusten ska vara en plats där unga hörs, trivs och kan påverka. Därför rekryterar vi nu nya medlemmar till Advisory Board Höga Kusten! Du som bor i Höga Kusten (Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsviks kommuner) och är mellan 16 och 25 år är välkommen att ansöka. Vi jobbar för utveckling i hela området – du som söker till kan bo både i landsbygd och centralort!

Som medlem i Advisory Board kommer du:

- Besluta om ungdomsprojekt; projekt där unga/föreningar kan söka upp till 20 000 kr för att genomföra sina idéer.
- Hjälpa Leader Höga Kusten att ta fram nya projektidéer.
- Ge råd och stöd till Leader Höga Kusten och andra organisationer i området som vill bli bättre på att inkludera unga och lyfta ungas idéer.

10 st unga 16-25 år

Skuggstyrelse

Beslutar om ungdomscheckar

VILL DU PÅVERKA
FRAMTIDENS
HÖGA KUSTEN?

A woman wearing a plaid shirt, overalls, and glasses is cooking on a grill outdoors. She is wearing red gloves and is focused on the food. In the background, three people are standing and watching her. The scene is set in a grassy field with a wooden table and a potted plant nearby. The lighting is warm, suggesting late afternoon or early evening. The text "LYCKADE EXEMPEL" is overlaid in the center of the image.

LYCKADE EXEMPEL

Vi landsbyggare

**Landsbygdernas entreprenörer,
eldsjälar och entusiaster som
vågar satsa och driva
utveckling på en
plats som vi älskar**

- **Förändra attityder**
- **Platsutveckling**
- **Platsmarknadsföring**
- **Locka kapital,
kompetens och
drivkraft**
- **Skapa stolthet**

3 HERRESTABERGET

Friluftsbyn

10

11-14

P

15

21

18

19

22

23

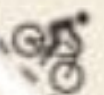
24

4 GETSVEDJEBERGET

lilltopp 0,5 km

17

16

Friluftsbyn - Herrestaberget
topp 1,5 km (berget runt 6 km)

HÖGA KUSTEN-LEDEN

HÖGA KUSTEN FEM TOPPAR

- ETT AV SVERIGES VACKRASTE LEDSYSTEM

BYGDSAM NÄTRADALEN

Sofie Holmgren

**BYGDSAM
NÄTRADALEN**
EX. FÖRENING

VI VÄXLAR UPP!

LEADER, VÄRLDSKLASS
ÖRNSKÖLD SVIK,
UPPDRAGSAVTAL,
UTVECKLINGSCHECKAR,
VINNOVA

Vi driver idag 5 olika projekt och 1 förstudie
och har sedan 2017 avslutat/medverkat i
ytterligare 4 projekt.

FOKUSOMRÅDEN

BESÖKSNÄRING

High Coast Art Valley och Nätradalen är ett område i Höga Kusten där den välkända och storslagna naturen samspelar med konst och industrihistoria, vilket gjorts möjligt genom två unika testamenten.

HÅLLBARHET

EKOLOGISKT

Elminibussen transporterar besökare mellan besöksmål och boende

EKONOMISK

Vi har nära samarbete med våra företag och bidrar till nätverksbyggande, kunskapsbyggande och bistår med handla lokalt-aktiviteter

SOCIALT

Vi har startat ett ASF (arbetsintegrerande socialt företag) och har en förstudie om NUR (naturunderstödd rehabilitering)

**Tack för att ni
lyssnade!**

Jenny Edvinsson

jenny@leaderhogakusten.se

www.leaderhogakusten.se

www.landsbyggare.se

www.landsbyggarekoncept.se